

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 390/2013
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Γ
Συνεδρίαση της 18-11-2013

Σύνθεση:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Νικηφόρος Κανιούρας, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου Κράτους.

ΜΕΛΗ: Ιωάννα Καραγιαννοπούλου, Ανδρέας Γραμματικός, Παναγιώτης Σπανός, Ευστράτιος Συνοίκης και Ευαγγελία Σκαλτσά, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: Ανδρέας Γραμματικός, Νομικός Σύμβουλος Κράτους.

Αριθμ. Ερωτήματος: Α.Π. 6386/02-08-2013 έγγραφο ερώτημα του Πρύτανη, δια της Διεύθυνσης Διοικητικού/Τμήμα Α' Προσωπικού του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Γ.Π.Α.).

Περίληψη Ερωτήματος: Αν έχει υποβληθεί και είναι αποδεκτή σύμφωνα με το νόμο αίτηση επίκουρου Καθηγητή με θητεία (μέλους ΔΕΠ) για εξέλιξη του στην επόμενη βαθμίδα του αναπληρωτή Καθηγητή, ενόψει του διορισμού του αιτούντος στην κατεχόμενη βαθμίδα την 29^η Σεπτεμβρίου 2009 και της υποβολής της ως άνω αίτησης την 26^η Ιουνίου 2013.

Επί του τεθέντος ερωτήματος το Γ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ομοφώνως, ως ακολούθως:

I. Κρίσιμες διατάξεις

A. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 2517/1997 (Α' 160), που καταργήθηκε με το άρθρο 81 παρ. 15 του Ν.4009/2011 (Α'195) με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων των άρθρων 76 έως και 80 του αυτού νόμου, ορίζεται ότι: « 3. Επίκουροι Καθηγητές: α) οι Επίκουροι Καθηγητές εκλέγονται με θητεία. Μετά τη συμπλήρωση τριών ετών παραμονής στη βαθμίδα αυτή, οι Επίκουροι Καθηγητές έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για μονιμοποίηση στη θέση της βαθμίδας που κατέχουν εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από την παρέλευση της τριετίας. Σε αντίθετη περίπτωση λήγει αυτοδικαίως η θητεία τους. β) Εάν η κρίση για μονιμοποίηση είναι θετική, οι Επίκουροι Καθηγητές μονιμοποιούνται στη θέση την οποία κατέχουν. γ) Εάν η κρίση για μονιμοποίηση είναι αρνητική, λήγει η θητεία τους. δ) Η κρίση για μονιμοποίηση βασίζεται κυρίως στο συνολικό διδακτικό και ερευνητικό έργο των κρινομένων, λαμβανομένου υπόψη και του διοικητικού τους έργου. ε) Μετά τη μονιμοποίησή τους οι Επίκουροι Καθηγητές έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν την προκήρυξη της θέσης τους στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή μέχρι δύο φορές, που θα απέχουν τουλάχιστον τρία έτη μεταξύ τους».

B. Στα άρθρα 16 παρ. 2, 18 παρ. 3, 77 παρ. 2, 3, 4α, 4β και 10 του Ν.4009/2011, όπως ισχύουν μετά τους νόμους 4076/2012 (Α'159) και 4115/2013 (Α' 24) ορίζονται, αντιστοίχως, μεταξύ άλλων και τα εξής:

1) «Άρθρο 16 – 1..., 2. Οι Καθηγητές και οι αναπληρωτές Καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι. Οι Επίκουροι Καθηγητές εκλέγονται για τετραετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης για άλλη μία θητεία ύστερα από κρίση».

2) «Άρθρο 18 – 1...., 3. Για την εξέλιξή τους, οι επίκουροι και οι αναπληρωτές Καθηγητές έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν την προκήρυξη θέσης στην επόμενη βαθμίδα ύστερα από παραμονή στη βαθμίδα που

κατέχουν, οι μεν αναπληρωτές για τέσσερα έτη, οι δε επίκουροι Καθηγητές για έξι έτη. Στην περίπτωση αυτή, η προκήρυξη της θέσης είναι υποχρεωτική....».

3) «Άρθρο 77 - 1..., **2.** Οι διαδικασίες εκλογής σε νέες θέσεις μελών Δ.Ε.Π. για τις οποίες έχει εκδοθεί προκήρυξη έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι διαδικασίες εξέλιξης για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση από το ενδιαφερόμενο για εξέλιξη μέλος Δ.Ε.Π. έως την 1.7.2011, καθώς και οι διαδικασίες μετάκλησης και μετακίνησης που εκκρεμούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού διατάξεις. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, μετά τη συγκρότηση των σχολών και των οργάνων τους κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπου γίνεται αναφορά σε όργανα του τομέα ή του τμήματος, νοείται ο κοσμήτορας. **3.** Διαδικασίες εκλογής και εξέλιξης σε θέσεις καθηγητών οποιασδήποτε βαθμίδας, για τις οποίες εκδίδεται προκήρυξη μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ή υποβάλλεται αίτηση από τον ενδιαφερόμενο για εξέλιξη καθηγητή, μετά την 1.7.2011, διέπονται έως τη δημοσίευση του Οργανισμού του ιδρύματος από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν τα προσόντα και τα κριτήρια εκλογής και εξέλιξης, για τα οποία εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού διατάξεις....., **4.α) Οι μόνιμοι επίκουροι Καθηγητές πανεπιστημίων, που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μπορούν κατ' εξαίρεση να υποβάλουν οποτεδήποτε αίτηση για την εξέλιξη τους στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή. Κατά τα λοιπά για την εξέλιξη των μόνιμων επίκουρων καθηγητών που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3.** Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητήσουν την εξέλιξή τους έως δύο φορές, που απέχουν τουλάχιστον τρία έτη μεταξύ τους. Σε περίπτωση και δεύτερης αρνητικής κρίσης για την εξέλιξη τους, οι θέσεις τους μετατρέπονται αυτοδικαίως σε προσωποπαγείς θέσεις μόνιμων επίκουρων καθηγητών, τις οποίες και καταλαμβάνουν. Οι μόνιμοι επίκουροι Καθηγητές, εφόσον δεν έχουν

υποβάλλει αίτηση για εξέλιξη, αξιολογούνται με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 21. **β) Επίκουροι με θητεία Καθηγητές που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση της θητείας τους, μονιμοποίηση στη βαθμίδα τους ή εξέλιξη στην ανώτερη βαθμίδα ύστερα από τη συμπλήρωση τριετίας από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.** Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως και για τη διαδικασία της μονιμοποίησης. Σε περίπτωση μονιμοποίησής τους, οι θέσεις τους μετατρέπονται αυτοδικαίως σε προσωποπαγείς θέσεις μόνιμων επίκουρων καθηγητών, τις οποίες και καταλαμβάνουν έως την εξέλιξη τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης για την ανανέωση ή την εξέλιξη τους και εφόσον δεν έχουν μονιμοποιηθεί κατά τα ανωτέρω, αποχωρούν από το ίδρυμα κατά τη λήξη της θητείας τους....., **10. Τα μέλη Δ.Ε.Π. (Λέκτορες και Επίκουροι Καθηγητές) που εξελέγησαν πριν τη δημοσίευση του ν. 4009/2011 έχουν το δικαίωμα να μονιμοποιηθούν στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή μετά τη συμπλήρωση τριετούς θητείας στη βαθμίδα αυτή, μετά από κρίση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Εάν μονιμοποιηθούν δύναται να υποβάλουν αίτηση για εξέλιξη στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή οποτεδήποτε μετά τη δημοσίευση στο ΦΕΚ της πράξης μονιμοποίησης τους στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή».**

Γ. Με τις διατάξεις του άρθρου 50 του Ν. 4115/2013 (Α'24), που έχει συστηματικά ενταχθεί στο τέταρτο κεφάλαιο των μεταβατικών και καταργούμενων διατάξεων του εν λόγω νόμου, ορίζεται ότι: « **Επίκουροι με θητεία Καθηγητές που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση της θητείας τους, μονιμοποίηση στη βαθμίδα τους ή εξέλιξη στην ανώτερη βαθμίδα ύστερα από τη συμπλήρωση τριετίας από τη δημοσίευση της πράξης**

διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως και για τη διαδικασία της μονιμοποίησης. **Σε περίπτωση μονιμοποίησής τους, οι θέσεις τους μετατρέπονται αυτοδικαίως σε προσωποπαγείς θέσεις μόνιμων επίκουρων καθηγητών, τις οποίες και καταλαμβάνουν έως την εξέλιξή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, έχοντας τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση εξέλιξης οποτεδήποτε, χωρίς να απαιτείται η συμπλήρωση επιπλέον χρονικού διαστήματος.** Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης για την ανανέωση ή την εξέλιξή τους και εφόσον δεν έχουν μονιμοποιηθεί κατά τα ανωτέρω, αποχωρούν από το ίδρυμα κατά τη λήξη της θητείας τους».

II. Ερμηνεία διατάξεων

Από τις προεκτεθείσες διατάξεις, που ερμηνεύονται αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους και με βάση τα πραγματικά δεδομένα του ερωτήματος, συνάγονται τα εξής:

1. Με το άρθρο 16 του νέου νόμου πλαισίου (Ν. 4009/2011, όπως ισχύει) περιορίζονται πλέον οι κατηγορίες του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, για την άσκηση του διδακτικού και ερευνητικού έργου στα Α.Ε.Ι., σε τρεις, και συγκεκριμένα στους καθηγητές πρώτης βαθμίδας, οι οποίοι αποτελούν την ανώτατη βαθμίδα και εκλέγονται και διορίζονται ως μόνιμοι, τους αναπληρωτές καθηγητές, οι οποίοι αποτελούν τη δεύτερη βαθμίδα και εκλέγονται και διορίζονται επίσης ως μόνιμοι και τους επίκουρους καθηγητές, οι οποίοι αποτελούν την τρίτη βαθμίδα, οι οποίοι εκλέγονται μετά από προκήρυξη θέσης και διορίζονται για τετραετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης αυτής για τέσσερα ακόμη έτη, ύστερα από κρίση. Η εξέλιξη του επίκουρου καθηγητή στη βαθμίδα του αναπληρωτή γίνεται εφόσον αυτός έχει υπηρετήσει έξι έτη στη βαθμίδα που διορίστηκε με ανοικτή διαδικασία. Επίκουρος καθηγητής που δεν θα εξελιχθεί στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή αποχωρεί από το ίδρυμα, μετά τη λήξη της θητείας του.

2. Με το άρθρο 18 του ίδιου νόμου, που έχει γενική εφαρμογή και καταλαμβάνει όλα τα μέλη ΔΕΠ που υπηρετούν στα Α.Ε.Ι. κατά το χρόνο δημοσίευσης αυτού, καθορίζεται ότι η εκλογή καθηγητή οποιασδήποτε βαθμίδας γίνεται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος αυτός και ο Οργανισμός του Ιδρύματος, με ανοικτή διαδικασία μετά από προκήρυξη νέας θέσης που έμεινε για οποιοδήποτε λόγο κενή. Οι εξελίξεις από τη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή σε αυτή του αναπληρωτή καθηγητή και από του αναπληρωτή καθηγητή σε αυτή του καθηγητή γίνονται με ανοικτή διαδικασία. Η εξέλιξη από τη βαθμίδα του επίκουρου, με θητεία, καθηγητή σε εκείνη του αναπληρωτή καθηγητή γίνεται μετά την πάροδο έξι ετών υπηρεσίας αυτού στο ίδρυμα. Ρητά επίσης ορίζεται ότι στην περίπτωση μη εξέλιξής τους στην επόμενη βαθμίδα, οι επίκουροι και οι αναπληρωτές Καθηγητές έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν εκ νέου την προκήρυξη της θέσης μετά από παρέλευση τριών τουλάχιστον ετών από τη λήψη της απόφασης για τη μη εξέλιξή τους.

Το δικαίωμα συνεπώς του επίκουρου καθηγητή, με θητεία, για εξέλιξή του στην επόμενη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή διατηρείται κατά τις σαφείς και γενικώς εφαρμοζόμενες αυτές διατάξεις για χρονικό διάστημα πλέον των εννέα ετών, ήτοι έξι έτη θητείας στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή, πλέον τρία έτη για τη νέα προκήρυξη, πλέον ο χρόνος λήψης απόφασης για μη εξέλιξη.

3. Με την παράγραφο 4β του διαλαμβάνοντος μεταβατικές και ειδικές διατάξεις άρθρου 77 ως άνω νόμου, παρέχεται η δυνατότητα στους επίκουρους καθηγητές με θητεία, που υπηρετούν στις 06-09-2011, ήτοι κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του εν λόγω νόμου, μετά από τη συμπλήρωση τριετίας από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση της θητείας τους ή να ζητήσουν τη μονιμοποίησή τους στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή. Για την εξέλιξή τους όμως στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή, οι επίκουροι καθηγητές με θητεία, κατά την έννοια και το σκοπό της διάταξης αυτής, αλλά και κατά την αδιάστικτη διατύπωση της παραγράφου 10 του άρθρου 77,

πρέπει προηγουμένως να έχουν καταστεί μόνιμοι. Μόνο μετά τη δημοσίευση στο ΦΕΚ της πράξης μονιμοποίησής τους στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, οι τελευταίοι αποκτούν το δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για εξέλιξη στην ανώτερη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή. Η ερμηνευτική αυτή προσέγγιση συνάγεται από τις άνω διατάξεις και από το γεγονός ότι η εξέλιξη μέλους ΔΕΠ από μία βαθμίδα στην αμέσως ανώτερη, προϋποθέτει την ύπαρξη ενεργού δεσμού και μόνιμης σχέσης δημοσίου δικαίου με το Α.Ε.Ι. Η προϋπόθεση αυτή δεν συντρέχει στην περίπτωση διορισθέντος με θητεία μέλους ΔΕΠ, μετά τη λήξη της θητείας του.

4. Περαιτέρω, από τις διατάξεις της παραγράφου 4β του άρθρου 77 του Ν. 4009/2011, σε συνδυασμό ερμηνευόμενες με εκείνες των άρθρων 16 και 18 του ίδιου νόμου, αλλά και τις νεότερες και ειδικότερες του άρθρου 50 του Ν. 4115/2013, σαφώς συνάγεται ότι δεν τάσσεται προθεσμία ενεργείας στους επίκουρους καθηγητές με θητεία, που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του Ν. 4076/2012 και του Ν. 4115/2013 (και συνεπώς στις 30-01-2013) να υποβάλλουν, μετά τη συμπλήρωση της ως άνω τριετίας, αίτηση για ανανέωση της θητείας τους ή για μονιμοποίησή τους στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή, ή για την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή, αφού οι διατάξεις αυτές προβλέπουν ρητώς το σχετικό δικαίωμα και δεν επανέλαβαν τη ρύθμιση των καταργηθεισών διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του Ν. 2517/1997, που όριζαν ότι οι Επίκουροι Καθηγητές με θητεία, μετά τη συμπλήρωση τριών ετών παραμονής στη βαθμίδα αυτή, έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για μονιμοποίηση στη θέση της βαθμίδας που κατέχουν εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από την παρέλευση της τριετίας. Σε αντίθετη περίπτωση λήγει αυτοδικαίως η θητεία τους. Αντίθετη ερμηνευτική προσέγγιση, προσκρούει ευθέως στις προεκτεθείσες και κρατούσες διατάξεις του Ν. 4009/2011, όπως ισχύει.

III. Ιστορικό – Υπαγωγικό συμπέρασμα

1. Στην προκειμένη περίπτωση, από την ερωτώσα υπηρεσία τέθηκε υπόψη του Γραφείου μας το ακόλουθο ιστορικό, κατά λέξη παρατιθέμενο: «Ο κ. Α.Β., μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής, βαθμίδας Επίκουρου Καθηγητή με θητεία, υπέβαλε στις 27-06-2013 αίτηση στον Τομέα Γεωργίας, Βελτίωσης Φυτών και Γεωργικού Προγραμματισμού για εξέλιξη στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή. Ο διορισμός του στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή δημοσιεύτηκε στις 29-09-2009.

Σύμφωνα με το άρθρο 77 παρ. 4β του Ν.4009/2011, «Επίκουροι με θητεία Καθηγητές που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση της θητείας τους, μονιμοποίηση στη βαθμίδα τους ή εξέλιξη στην ανώτερη βαθμίδα ύστερα από τη συμπλήρωση τριετίας από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως»

Στην ανωτέρω διάταξη δεν τίθεται χρονικό όριο μέσα στο οποίο θα πρέπει οι υπηρετούντες Επίκουροι Καθηγητές με θητεία να υποβάλουν αίτηση μονιμοποίησης, ανανέωσης θητείας ή εξέλιξης.

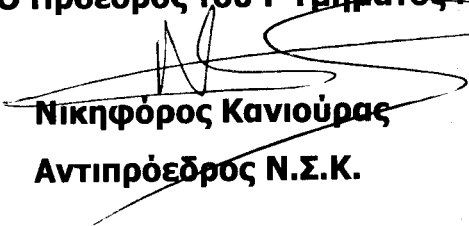
Ο κ. Β. κατέθεσε αίτηση για εξέλιξη περίπου εννέα (9) μήνες μετά τη συμπλήρωση τριετούς παραμονής στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή.

Παρακαλούμε να έχουμε τη γνώμη σας στο ερώτημα εάν είναι νόμιμη η αίτηση για εξέλιξη του κ. Β., η οποία κατατέθηκε εννέα μήνες περίπου μετά τη συμπλήρωση τριετίας»

2. Με βάση τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά του τεθέντος ερωτήματος και δια της υπαγωγής αυτών ως πραγματικών όρων εφαρμογής των προεκτεθεισών διατάξεων, όπως ερμηνεύτηκαν ανωτέρω, συνάγεται ότι η επίμαχη αίτηση για εξέλιξη του Α.Β. από τη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή με θητεία στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, είναι σύμφωνη με το νόμο ως προς τον χρόνο υποβολής της, πλην όμως μη αποδεκτή ως προς το αίτημα της εξέλιξης, επειδή αυτή (εξέλιξη) προϋποθέτει την προηγούμενη μονιμοποίηση του αιτούντος στην κατεχόμενη από αυτόν βαθμίδα.

IV. Απάντηση

Εν όψει των προεκτεθέντων κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, η προσήκουσα απάντηση επί του τεθέντος ερωτήματος είναι η εξής: Η κατ' αυτό αίτηση είναι παραδεκτή ως προς τον χρόνο υποβολής της, πλην όμως κατά νόμο αβάσιμη, καθόσον η εξέλιξη του αιτούντος στην επόμενη βαθμίδα προϋποθέτει την μονιμοποίησή του στην κατεχόμενη από αυτόν βαθμίδα.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ**Αθήνα, 31 - 12 - 2013****Ο Πρόεδρος του Γ Τμήματος ΝΣΚ****Νικηφόρος Κανιούρας****Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.****Ο Εισηγητής****Ανδρέας Παν. Γραμματικός****Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ.**